

Lydbilledlæsning på en folkeskole i 0. og 1. klasse samt i specialklassen

Af Birgit Hejbøl, Læsevejleder og funktionslærer, Nordre Skole, Svendborg

Mine forudsætninger

I min egenskab som læsevejleder og funktionslærer for specialundervisningen var jeg på kursus i lydbilledlæsning ved Jesper Ege, Byhaveskolen, Svendborg.

Jeg fandt denne tilgang til læring af den skriftsproglige kompetence optimal, da den tager udgangspunkt i det for børnene kendte, nemlig det talte sprog. Derved bliver den således en brobygger til det nye, det læste og skrevne sprog. Eleverne skal kun koncentrere sig om og forholde sig til lyd og form, ikke til navnet.

Jesper Ege spurgte, om jeg i et samarbejde mellem Byhaveskolen og Nordre Skole ville være med til at indføre lydbilledlæsning i en normal 0. kl. for at se, om der var nogen virkning på deres læselyst og deres faglige kunnen. Da både min leder og 0. kl. læreren var positive overfor idéen, blev dette spændende samarbejde sat i værk.

Lydbilledlæsning i 0. og 1. kl.

Vi afholdt et forældremøde efter opstart af lydbilledlæsning i december 2009 for at fortælle om metoden, og for at informere forældrene om, hvordan de bedst kunne støtte deres børn derhjemme. Forældrene

var udelukkende begejstrede, fordi mange af dem godt kunne huske, hvor svært de havde haft ved at lære at læse, og hvor kede af det, de var.

De oplevede derimod en glæde og begejstring ved deres børn, når de ved håndfonemer og lyde viste dem, hvordan de dannede ord, og hvordan de så ud.

Eleverne i 0. kl. har haft lydbilledlæsning en time om dagen. De har ved metoden hurtigt opnået sikkerhed i lydene og i de ordbilleder, som de kunne danne ved at sætte lyde sammen. Begge dele hængte i klassen, så eleverne hele tiden blev konfronteret med dem. De viste gennem de forskellige sproglege, at de alle var godt på vej til at mestre det indlærte.

Når en elev fortalte, hun vidste, at den lyd hed "s", altså satte navn på lyden, sagde børnehaveklasselæreren anerkendende "ja". Det er sss", lavede håndfonemet og sagde lyden. Derved fik de alle positiv respons, og blev bekræftet i det, de indlærte.

Lydbilledlæsning er så struktureret og systematisk opbygget og tager udgangspunkt i det, eleverne kan, nemlig lyden.

Jeg tror, dette er en medvirkende årsag til, at disse elever er forblevet positive i læringsprocessen året igennem. Ingen har opgivet.

Elevernes motivation for at lære har været stor og vedholdende. De syntes, det var spændende og sjovt at lære nye lyde og sætte dem sammen til nye ord. Netop motivationen er så vigtig at vedligeholde, da den jo er fundamentet for al læring. Birgit Hejbøl Side 2 af 2 Vi tog den samme test i januar 2010 og i juni 2010 på denne klasse og parallelklassen, som ikke anvendte lydbilledmetoden. Klassen med lydbilledlæsning gjorde markant de største fremskridt, når vi så på, hvad den enkelte elev kunne præstere i januar og derefter i juni.

Jeg er også læseudviklingslærer og har her i august i år haft LUS Samtaler med hvert enkelt barn i denne klasse, som nu er 1. kl. Alle har lysten til og interessen for fortsat at lære at læse og skrive. De synes ikke, det er svært. Som flere sagde udtrykt på forskellig måde, men med samme mening: "Vi lærer bare noget mere af det, vi kan i forvejen. (Lydene) Derfor er det ikke svært."

I samarbejde med denne nuværende 1. klasses dansklærer har jeg været med til at planlægge lydbilledlæsning i læseundervisningstimerne. De fortsætter med at lære nye lyde, og gennem værksteder med spil og læsning automatiserer de det indlærte.

Lydbilledlæsning i den specielt tilrettelagte undervisning

Da jeg betragter lydbilledlæsning som en brobygger, og da jeg konstaterede den

positive indlæringseffekt deraf i 0. kl., ville brobygningen kunne fortsættes i den specielt tilrettelagte undervisning i 1. og 2. kl.

Fordelen ved lydbilledlæsning her er, at eleverne undervises i en kendt metode. De skal ikke til at forholde sig til en anden nogle timer om ugen. De elever, der undervises her, har brug for struktur og systematik, som lydbilledlæsning har og giver. Desuden undervises de i deres tempo, mere grundigt og tilpasset den enkelte elev.

Jeg er i år startet med tre elever fra 2. kl. i fire timer om ugen. De er ikke blevet undervist efter lydbilledlæsningsmetoden i 0. og 1. kl.

Gennem LUS Samtaler med dem ved jeg, at de lige har passeret trinmål for 0. kl. De synes, det er meget svært at læse, og motivationen for at læse er dalende.

Jeg er startet med bog nr. 1 og spil dertil for at repetere og automatisere de kendte lyde, for at have fokus på ø/å forveksling helt fra starten. De har hurtigt indlært håndfonemerne til de forskellige lyde, og de anvender denne metode ved ord, de ikke umiddelbart kan læse.

Nu har jeg undervist dem i 3 uger, og allerede inden første uge var gået, syntes de, at det var rigtigt sjovt at lære at læse hos mig. Læseglæden og lysten er siden vokset. Og det går ikke stille af sig. Når jeg henter dem i klassen, forvandles deres ansigter til ét stort smil, forventningerne stiger og armene går til vejrs. De siger alle tre: "Yeah, hvor er det dejligt, at vi skal med dig op og læse"

De oplever, at de mestrer det indlærte, at de kan følge med, forstå og indlære i deres tempo.

De skal have denne undervisning i 10 uger, hvorefter jeg igen vil have en LUS Samtale med dem for at følge deres fremgang i

læselyst og læsning, som jeg informerer dem og deres forældre om.

Vi du vide mere om lydbilledlæsning så kontakt Birgit Hejbøl, birgit@hejboel.dk eller Jesper Ege, ege@donkraft.dk